

Νέος πτωχευτικός κώδικας: το κερασάκι στην τούρτα της αντεργατικής νομοθεσίας

του □ Κώστα Παπαδάκη □

Όπως έγινε γνωστό από τον Τύπο, δόθηκε στη δημοσιότητα τον Οκτώβριο 2006 το προσχέδιο νόμου για τον **νέο Πτωχευτικό Κώδικα** και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση.

Το νομοσχέδιο αυτό επιφέρει **σοβαρές ανατροπές στα κεκτημένα, σε βάρος τόσο των εργαζομένων, όσο και των δικηγόρων.**

1. ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΑ «ΠΡΟΝΟΜΙΑ» ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Όσον αφορά τις απαιτήσεις εργαζομένων κατά πτωχού □ □ □ επέρχονται οι ακόλουθοι σοβαροί περιορισμοί δικαιωμάτων των εργαζομένων : □

Όπως είναι γνωστό με το ισχύον σήμερα άρθρο **31 ν. 1545/1985 ικανοποιούνται κατά προτεραιότητα** οι απαιτήσεις των εργαζομένων οι οποίες έχουν γεννηθεί την **τελευταία διετία πριν τη κήρυξη της πτώχευσης** καθώς και οι απαιτήσεις από αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας σύμβασης ανεξαρτήτως του χρόνου κατά τον οποίο προέκυψαν και **έπεται η διανομή** του προϊόντος της πτωχευτικής περιουσίας **κατά το άρθρο 977 κ.λ.π. Κ.ΠολΔ**, δηλαδή αφενός οι απαιτήσεις των εργαζομένων που είναι προνομιακές εκτείνονται σε χρονικό διάστημα διετίας πριν από τη πτώχευση και αφετέρου προηγούνται της ικανοποίησης όλων των υπολοίπων ακόμα δηλαδή και των ενυπόθηκων ή εμπραγμάτως □ □ □ εξασφαλισμένων. □ □

Ενώ πάγια πλέον η νομολογία του Αρείου Πάγου έχει αποφανθεί ότι στη προνομιακή αυτή κατάταξη υπάγονται και οι τόκοι υπερημερίας των ανωτέρω απαιτήσεων των εργαζομένων. □

Με το συζητούμενο σχέδιο νόμου **επέρχονται οι εξής περιορισμοί :**

α) Με το άρθρο **154** οι προνομιακές απαιτήσεις από παροχή εξαρτημένης εργασίας **περιορίζονται σε χρονικό εύρος έξι (6) μήνες** πριν από τη κήρυξη της πτώχευσης, **αντί των δύο (2) ετών** που ισχύει σήμερα □ και

β) **Αποκλείονται ρητά οι τόκοι των απαιτήσεων αυτών** βλ. άρθρο **154 παρ. γ'**, ενώ αντιθέτως για τους □ ειδικούς προνομιούχους πιστωτές, □ δηλαδή τους εμπραγμάτως εξασφαλισμένους προβλέπεται να συμπαρασύρονται στη προνομιακή κατάταξη και οι τόκοι των δύο τελευταίων ετών.

γ) Στη περίπτωση συρροής προνομίων των άρθρων □ 154 και □ 155 δηλαδή σε περίπτωση συρροής απαιτήσεων από παροχή εργασίας και απαιτήσεων που έχουν εμπράγματη εξασφάλιση, όταν δεν επαρκεί το διανεμόμενο προϊόν, **δεν κατατάσσονται πρώτα οι εργαζόμενοι αλλά** το προς διανομή ποσό **διανέμεται κατά το □ ½ στους πιστωτές κάθε κατηγορίας.** □

Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό με το πνεύμα των διατάξεων αυτών: □ □ □

α) **Περιορίζεται το χρονικό εύρος** των προνομιακών απαιτήσεων των εργαζομένων **στο 1/4 του ισχύοντος**, έξι (6) μήνες αντί για δυο (2) έτη πριν τη πτώχευση,□

β) **Αποκλείονται** της προνομιακής κατάταξης **οι τόκοι** των εργατικών απαιτήσεων και□

γ) **Περιορίζονται τα κατατασσόμενα ποσά στο 1/2 του διανεμομένου ποσού**, εφόσον συρρέουν με απαιτήσεις εμπραγμάτως εξασφαλισμένων πιστωτών.

Είναι αυτονόητο ότι οι ρυθμίσεις αυτές ουσιαστικά **εκμηδενίζουν κάθε προνόμιο εργατικών απαιτήσεων**, εξαλείφοντας μία ακόμη εστία□ νομοθετικής κατοχύρωσης της παροχής εργασίας μέσα στη πλημμυρίδα των αντεργατικών μεταρρυθμίσεων.□□ Και βέβαια **υπηρετούν τα συμφέροντα των τραπεζών** και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, που όπως είναι γνωστό από την καθημερινή συναλλακτική πείρα έχουν πλημμυρίσει με προσημειώσεις κάθε ακίνητο του οποίου ο ιδιοκτήτης έχει προσφύγει στον δανεισμό τους.

2. □ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΞΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΙΚΟΥ

Με σειρά διατάξεων του ίδιου νομοσχεδίου πλήττεται επικίνδυνα η θεσμική, λειτουργική και κοινωνική ανεξαρτησία του δικηγόρου□ και **λοιδωρείται ο ρόλος του συνδίκου**.□ Ειδικότερα :□□□□

α) Θεσπίζεται αναίτιολόγητα **άμεση πειθαρχική εξουσία του εισηγητή** πτωχεύσεων επί του συνδίκου με δυνατότητα επιβολής προστίμου ποσού 1.000 έως 10.000 Ευρώ, εισπραττόμενα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, χωρίς οποιαδήποτε προδικασία, ενώ στον σύνδικο παρέχεται το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου το οποίο αποφασίζει αμετάκλητα (**άρθρο 62**).□□

β) Απαγορεύεται ουσιαστικά η αποποίηση διορισμού συνδίκου. Επιβάλλονται **κυρώσεις αποκλεισμού διορισμού επί τριετία** σε περίπτωση αποποίησης διορισμού εκ μέρους του συνδίκου, χωρίς να εξαιρείται το αυτονόητο δικαίωμα αποποίησης του σε πτωχεύσεις οι οποίες δεν έχουν περιουσία και στις οποίες ο σύνδικος κινδυνεύει να καταβάλει εξ ιδίων τα έξοδα χωρίς ποτέ να τα πάρει. Και μάλιστα υποχρεούται να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι τον χρόνο διορισμού νέου ευθυνόμενος για κάθε ζημία (**άρθρο 64**).

γ) Δεν λαμβάνεται **κανένα μέτρο κατοχύρωσης του συνδίκου** για την απλήρωτη εργασία και τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται σε πτωχεύσεις χωρίς ενεργητικό, πρόβλεψη αποζημίωσής του κλπ.

δ) Καθιερώνονται η επισημαίνονται **αστικές και ποινικές ευθύνες** των συνδίκων (**άρθρα□ 80, 175**) για τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων τους.□ Δεν γίνεται το ίδιο για τους εισηγητές και τα μέλη του πτωχευτικού δικαστηρίου.

ε) Επιβάλλονται **περιορισμοί στις ελάχιστες νόμιμες αμοιβές** (**άρθρα 81, 134**) αφού αφενός εξαιρούνται της υποχρέωσης αμοιβής σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων σειρά δικηγορικών ενεργειών που σχετίζονται με την εκποίηση της πτωχευτικής περιουσίας και

στ) Επιβάλλεται να εισακούεται υποχρεωτικά και η **«επιτροπή των πιστωτών»** - προσώπων δηλαδή

με συμφέροντα συχνά αντιτιθέμενα στον σύνδικο - στη διαδικασία καθορισμού της αντιμισθίας του συνδίκου (**άρθρο 81**).

ζ) Καθιερώνεται κριτήριο αποτελεσματικότητας για τη διαμόρφωση της αντιμισθίας των συνδίκων (**άρθρο 81**).

η) Προβλέπεται η αυτοδίκαιη περάτωση της πτώχευσης και η ανάληψη της διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας από τον πτωχό μετά πάροδο 15ετίας από την κήρυξη της η 10ετίας από την έναρξη της ένωσης (**άρθρο 166 παρ. 2, 3**).

Φυσικά και εδώ **καμμία πρόνοια για την κατοχύρωση της αντιμισθίας και των δαπανών του συνδίκου**, που μπορεί και να μην έχει καμμία ευθύνη για την καθυστέρηση (ενδεικτικά διότι διορίστηκε σε αντικατάσταση προηγούμενου).

3. ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟΝ...

Οι παραπάνω ενδεικτικές επισημάνσεις είναι ικανές προκειμένου να γίνει αντιληπτό σε ποιά κατεύθυνση κινείται ο νέος πτωχευτικός κώδικας.

Κατά τα λοιπά το νομοσχέδιο **δεν φαίνεται ικανό να επιφέρει ιδιαίτερη επιτάχυνση της πτωχευτικής διαδικασίας**. Αναφέρω ενδεικτικά τη διάταξη του **άρθρου 150**, η οποία ανατιολόγητα **παγώνει επί εξάμηνο τους πλειστηριασμούς** των πτωχευτικών ακινήτων σε περίπτωση που δεν επιτυγχάνεται η τιμή πρώτης προσφοράς.

Αντίθετα περικόπτει ένδικα μέσα και επιχειρεί να δημιουργήσει απλούστευση των διαδικασιών, επαυξάνοντας τις **αυταρχικές εξουσίες του εισηγητή**, δημιουργώντας κατά τρόπο απαράδεκτο **όργανα ιδιωτών** (π.χ. επιτροπή πιστωτών) τα οποία επεμβαίνουν στην ενάσκηση δημοσίων λειτουργημάτων. Δυστυχώς ο χώρος δεν επαρκεί για περαιτέρω ανάλυση.

Πρόκειται λοιπόν για ένα ακόμη θεσμικό νομοθέτημα το οποίο **εκδικείται τους εργαζόμενους και απειλεί τους συνδίκους**, τους οποίους αντιμετωπίζει περισσότερο ως εν δυνάμει εγκληματίες, παρά ως εργαζομένους συντελεστές της πτώχευσης.

Εργαζόμενοι και δικηγόροι οφείλουν να αντισταθούν σε αυτό το τερατούργημα και να αποτρέψουν τη θέσπισή του.

4. Σ Ε Ξ Γ Κ Ρ Ι Ζ Ο Φ Ο Ν Τ Ο (ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ)

Λιγότερο από ένας χρόνος πέρασε από τότε που σε άρθρο μου με τίτλο «**Εργασιακές Σχέσεις : Ποια έννομη προστασία**», το οποίο δημοσιεύθηκε στο περιοδικό αυτό στα πλαίσια αφιερώματός του στις εργασιακές σχέσεις και στο απόηχο σχετικής εκδήλωσης στον Δ.Σ.Α, επεσήμαινα την σταδιακή κατάρρευση του μύθου της δήθεν προστασίας των εργαζομένων από τη νομοθεσία και τη νομολογία, ιδιαίτερα με την γνωστή εξέλιξη της ελαστικοποίησης στην αγορά εργασίας.

Αυτά που έχουν γίνει τους αμέσως προηγούμενους μήνες ξεπέρασαν κάθε απαισιόδοξη πρόβλεψη :

